

راهنمای عملی روش‌های پیشرفته تصفیه فاضلاب‌های شهری و صنعتی

شامل مطالبی جامع در زمینه مفاهیم و اصطلاحات اجزای فاضلاب؛ روش‌های متعارف تصفیه فاضلاب؛ راهنمای اصول راهبری و دستورنامه‌های عملیاتی تصفیه فاضلاب به روش لجن فعال؛ روش‌های پیشرفته تصفیه فاضلاب شامل راکتور زیستی غشایی (MBR)؛ راکتور با بستر متحرک (MBBR)؛ تماس‌دهنده زیستی چرخان (RBC)؛ روش‌های زدایش مواد مغذی زیستی (BUN)؛ گندزدایی فاضلاب‌ها؛ تصفیه لجن و استفاده مجدد آب

مؤلف
مهندس محمدرضا نفری

سروشانه	– نفری، محمد رضا، ۱۳۲۹
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای عملی روش‌های پیشرفته تصفیه فاضلاب‌های شهری و صنعتی / مؤلف محمد رضا نفری.
مشخصات نشر	: تهران: انجمن خوردگی ایران، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۶۸۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۸۳-۵۴۰-
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: فاضلاب – تصفیه
موضوع	: Sewage – Purification
موضوع	: زیاله صنعتی – تصفیه
موضوع	: Factory and trade waste – Purification
شناسه افروزه	: انجمن خوردگی ایران
ردیفندی کنگره	: ۱۳۹۷
ردیفندی دیوبی	: TD ۷۴۵ ۲ ر ۷ ن/۶۲۸/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۵۷۶۰۲

نام کتاب	: راهنمای عملی روش‌های پیشرفته تصفیه فاضلاب‌های شهری و صنعتی
مؤلف	: مهندس محمد رضا نفری
ناشر	: انجمن خوردگی ایران
چاپ	: اول، ۱۳۹۸
تیراژ	: ۱۰۰۰ جلد
چاپ و صحافی	: پیشگام چاپ
آدرس ناشر	: تهران، خیابان انقلاب، میدان فردوسی، خیابان شهید موسوی (فرصت)، کوچه بهبهان، پلاک ۱۱ کدپستی: ۱۵۸۱۹۷۶۴۱۵ تلفن و دورنگار: ۸۸۸۲۷۳۳۴

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به مؤلف است.

قیمت ۱۵۰,۰۰۰ تومان

بهنام آنکه فکرت آفرید

هر که دنبال «پژوهش» رفت دانا می شود
کور حتی... با خردمندیش، بینا می شود
در جهان دانش و اندیشه، تنها با «کتاب»
زندگی با «معنویت، عشق»، معنا می شود

در بیش از یک صد سال گذشته در دنیا تحقیقات بسیار وسیعی درمورد روزآمدسازی روش‌های تصفیه فاضلاب انجام پذیرفته و اکثر آنها عملیاتی شده به گونه‌ای که امروز نه تنها در کشورهای پیشرفته بلکه حتی در بیشتر کشورهای در حال توسعه نیز این روش‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. امروز هم بهدلیل رعایت بهداشت عمومی و هم رعایت مسائل زیستمحیطی، تصفیه فاضلاب‌های شهری و صنعتی در عمل به صورت امری الزامی درآمده و عنایت به آن گریزناپذیر شده است. در صنعت هم بهدلیل آلودگی‌های ناشی از فرایندهای واحدهای تولیدی و هم نیاز مبرم صنایع به آب، در عمل بازیافت پساب‌های صنعتی اجتناب‌ناپذیر گردیده، به طوری که با توجه به کمبود آب سعی می‌شود که به امر مهم تصفیه پساب‌های صنعتی توجه تام و تمامی مبذول گردد تا به تبع آب‌های بازیافنی؛ بتوان صنایع را تا حدی از بعد مصرف آب بی‌نیاز نگهداشت.

در خیلی از صنایع از آب بازیافتنی برای مصارف شستشو، باغبانی و نیز به عنوان آب جبرانی در برج‌های خنک کن استفاده می‌شود، به گونه‌ای که در عمل به تبع آن، تصفیه آب، تصفیه فاضلاب، واپایش خوردگی و محیط زیست به صورت ارکان چهارگانه برخی از صنایع بزرگ همچون صنایع نفت، گاز و پتروشیمی بدل شده زیرا با تصفیه پساب‌های صنعتی هم مسائل زیستمحیطی حل می‌گردد و هم با بازیافت و استفاده از آن در سامانه برج‌های خنک کن؛ مسائل تشکیل رسوب و خوردگی در سامانه‌های تبادلگرهای گرما واپایش می‌گردد که حاصل آن تداوم کار واحدها و درنهایت افزایش تولید خواهد بود.

مجموعه‌پیش رو که به همت جناب آقای مهندس محمد رضا نفری از پیشکسوتان «انجمان خوردگی ایران» و «شرکت ملی صنایع پتروشیمی» تهیه و تدوین گردیده، هم از بعد آموزشی و هم از نظر رفع مسائل و مشکلات عملیاتی واحدهای تصفیه فاضلاب؛ از غنای بسیار بالایی برخوردار است و در عمل هم برای دانشجویان رشته‌های فنی و هم برای کارشناسان شاغل در مجتمع‌های صنعتی بسیار مضر ثمر خواهد بود؛ لذا ضمن تقدیر و تشکر از این چهره مانا، دانش محور و پُرتلاش، توفيق روزافرون ایشان را در عرضه علم و عمل از خداوند متعادل مستلت می‌نمایم.

دکتر ابراهیم حشمت دهکردی
رئیس انجمن خوردگی ایران
تهران - ۱۳۹۸

دانش، درمان درد و نادانی، مایه بد نجتی است

حضرت علی (علیہ السلام)

بهنام یزدان پاک

پیشگفتار مؤلف

پُر از مهروزی، خِرمند باش
به هرچه خدا داده، خُرسند باش
همه، پای بندند بر سرنوشت
تو، بر دانش و فضل، پابند باش

آب به عنوان بیشترین ماده در کره زمین، برای زندگی تمامی موجودات زنده اهمیتی حیاتی دارد و به رغم اینکه سه چهارم سطح کره زمین را آب پوشانده ولی بنا به نیاز روزافزون بشر به آن، طیف وسیعی از کشورها به ویژه از قرن ییستم به جایگاه کیفی و کمی آن بیشتر واقف شده‌اند. واقعیت بر این است که امروز مسائل آب، فاضلاب و محیط زیست به هم گره خورده و تنها گزینه در پیش رو استفاده بهینه از آب و تصفیه فاضلاب با حفظ محیط زیست برای سلامت انسان و ضرورت بازیافت آن برای جبران کم آبی است، اگرچه با توجه به اینکه مقدار بارندگی در جاهای مختلف کره زمین متفاوت است لکن اهمیت بازیافت آب به ویژه برای کشورهای خشک و نیمه خشک از جایگاه خاصی برخوردار است لذا ضروری است کشورها بنا به اقتضای موقعیت جغرافیایی خویش از بُعد مقدار بارندگی، برنامه‌های خود را بر آن اساس بپریزی نمایند.

از آنجا که کشور ایران در یک منطقه نیمه خشک قرار دارد به دلیل کمی بارندگی، اهمیت وجود آب به ویژه در قرن ییست و یکم برای همگان بیشتر ملموس شده است و می‌طلبد جهت گذار از این موقعیت بحرانی، مدیریت حاکم بر آب به طور جدی بر امر استفاده بهینه از آب و نیز تصفیه فاضلاب‌ها تا سطح بازیافت آن؛ اقداماتی اساسی به عمل آورد، زیرا در غیر این صورت رostaها تخلیه و شهرها پر جمعیت‌تر خواهد شد و معضلی بسیار جدی بر کشور تحمیل خواهد شد.

جهت برونو رفت از این موقعیت حساس، ضروری است کارشناسان و مدیران شاغل در صنعت، اصل تصفیه و بازیافت فاضلاب را در برنامه خویش قرار دهنده و مدیریت کلان کشور؛ اجرای جدی طرح آبیاری قطره‌ای در کشاورزی را در برنامه خود منظور نمایند. اگرچه مقدار مصرف آب آشامیدنی در مقایسه با سایر مصارف آب، در حد ۱٪ از کل آب‌های شیرین است ولی می‌طلبد همگان در مورد استفاده بهینه آب شرب نیز اهتمام تام و تمامی به عمل آورند.

همان طور که اشاره شد لازم است در صنعت، طراحی‌ها بر اساس حداقل مصرف آب و در رأس آن، امر مهم بازیافت فاضلاب‌ها مورد توجه ویژه قرار گیرد؛ زیرا تنها در این حالت است که می‌توان ضمن توسعه صنعتی در مناطقی که توجیه فنی / اقتصادی / اجتماعی دارد، بیش از پیش به این امر مهم عنايت گردد.

مطلوب پیش رو که حاوی اطلاعاتی جامع در زمینه روش‌های مختلف تصفیه فاضلاب است و در عمل ضمن اشاره به آمار فاضلاب‌های تولیدی در جاهای مختلف و ارائه استانداردهای حاکم،

روش‌های مختلف تصفیه فاضلاب و پساب‌های صنعتی را مورد بررسی قرار می‌دهد و مسائل و مشکلات عملیاتی واحدهای تصفیه فاضلاب را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و تصفیه لجن حاصل از تصفیه فاضلاب و گندزدایی فاضلاب‌ها برای رعایت سلامت عمومی و بهداشت محیط و بازیافت فاضلاب‌ها را جهت صرفه‌جویی در مصرف آب را نیز مورد بحث جامع قرار می‌دهد لذا مطالب کتاب هم برای کاروران و کاشتاسان واحدهای عملیاتی و هم برای دانشجویان رشته‌های فنی، اطلاعات وسیعی را ارائه می‌دهد، به‌موقع مطالب ارائه شده هم به رفع معضلات واحدهای عملیاتی می‌پردازد و هم زمینه‌های آموزش را برای کاروران شاغل در صنعت و نیز دانشجویان فراهم می‌آورد.

از جناب آقای دکتر ابراهیم حشمت دهکردی رئیس محترم انجمن خوردگی ایران که زمینه چاپ این کتاب را از طریق انتشارات انجمن خوردگی ایران فراهم آورده شکر می‌کنم.

از جناب آقای دکتر ناصر گیوه‌چی که ضمن بازخوانی مطالب کتاب، همواره این جانب را به تداوم این کار عالمانه و خداپسندانه تشویق می‌فرمایند صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم.
از سرکار خانم ندا علائی که با دقّتِ تام و تمامی نسبت به تایپ و ویرایش‌های مکرر آن اهتمام ورزیدند، تقدیر و تشکر می‌کنم.

مطالب ارائه شده در این کتاب با بهره‌گیری از واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی تهیّه و تدوین گردیده و لذا جهت درک بهتر آنها هم به صورت زیرنویس و هم در فرهنگ واژه‌ها به آنها اشاره شده است.

اگرچه در تهیّه و تنظیم مطالب سعی وافری به عمل آمده ولی از خوانندگان محترم درخواست می‌گردد، نقطه‌نظرهای اصلاحی خویش را ارائه فرمایند تا در چاپ‌های بعدی نسبت به رفع آنها اقدام گردد.

با تشکر
محمد رضا نفری
عضو انجمن خوردگی ایران
تهران - ۱۳۹۸

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	فصل ۱
۱۵	کلیات
۱۵	۱-۱ آلدگی
۳۳	آب و نقش آن در صنعت
۳۵	۱-۲ تصفیه فاضلاب‌ها
۴۸	اصول فیزیکی در تصفیه فاضلاب
۴۹	اصول شیمیایی در تصفیه فاضلاب
۴۹	خنثی‌سازی اسیدها
۵۰	واکنش‌های اکسایش- کاهش
۵۲	حذف فلزات از پساب‌های صنعتی
۵۳	تصفیه زیستی
۵۵	۱-۳ مرور کلی تصفیه فاضلاب
۵۶	اصطلاحات
۵۶	تأثیر مقررات بر تصفیه فاضلاب
۶۰	تصفیه فاضلاب
۶۲	اجزای اصلی فاضلاب
۶۳	مشخصات فیزیکی
۶۶	اجزای اصلی غیرفلزی معدنی
۸۱	اجزای اصلی فلزی
۸۵	مجموعه اجزای اصلی آلی
۹۲	ترکیبات آلی تکی
۹۶	مشخصات زیستی
۱۰۸	اجزای جریان‌های فاضلاب
۱۰۹	منابع و آهنگ جریان‌های فاضلاب
۱۱۸	راکتورهای مورد استفاده برای تصفیه فاضلاب
۱۲۱	تصفیه فاضلاب اولیه
۱۲۱	زلال‌سازی با تهشینی
۱۲۲	شكل‌های مواد جامد در فاضلاب
۱۲۳	پدیده تهشینی
۱۲۷	بارگذاری جرم
۱۳۱	دما
۱۳۱	اصول عملیاتی زلال‌ساز
۱۳۳	اندازه‌گیری عمق بستر لجن
۱۳۴	وپایش جریان ورودی
۱۳۴	تصفیه شیمیایی
۱۳۵	نمونه زلال‌سازهای تهشینی
۱۳۵	زلال‌سازهای مدور

۱۳۷	زلال‌سازهای مستطیلی
۱۴۰	زلال‌سازهای با صفحه و لوله موازی
۱۴۴	جداساز کششی
۱۴۵	جداسازهای روغن/آب
۱۴۵	جداساز انجمن نفت آمریکا، API
۱۴۷	جداساز صفحه‌ای موج دار، CPI
۱۴۸	جداساز صفحه‌ای موازی، PPI
۱۴۸	سامانه شناورسازی با هوای محلول، DAF
۱۴۹	انواع سامانه‌های شناورسازهای هوای محلول
۱۵۱	عوامل عملیاتی
۱۵۴	سامانه‌های فشاردهی
۱۵۶	نمونه سلول شناورسازی
۱۵۸	واپایش زدایش شناوری
۱۵۹	جريان‌های واحد
۱۵۹	شناورسازی هوای واداشت
۱۵۹	تصفیه ثانویه فاضلاب
۱۶۰	اصول کلی تصفیه ثانویه
۱۶۱	روش‌های تصفیه فاضلاب متعارف
۱۶۳	اصول تصفیه زیستی فاضلاب
۱۶۳	ریزاندامگان‌های مهم
۱۶۶	رُشد باکتریایی
۱۶۹	عوامل واپایش تصفیه زیستی
۱۸۱	مفاهیم واپایش فرایند لجن فعال
۱۸۸	زادایش مواد مغذی در لجن فعال
۱۹۱	برکه‌های هوادهی
۱۹۲	عوامل واپایش عملیاتی مهم
۱۹۳	فرایند لجن فعال
۱۹۴	تجهیزات فرایند لجن فعال
۱۹۵	استخراج‌های تشییت
۱۹۶	دسته‌بندی حوضچه‌ها
۱۹۷	تماس دهنده‌های زیستی چرخان، RBC
۱۹۸	صفیه‌های چکنده
۱۹۸	اصول عملیات
۲۰۰	فرایند کاهش لجن
۲۰۱	سامانه‌های بی‌هوایی
۲۰۲	هضم لجن بی‌هوایی
۲۰۲	تصفیه بی‌هوایی
۲۰۵	راکتورهای زیستی غشایی، MBR
۲۰۵	فرایند MBR
۲۰۸	محدودیت‌های MBR
۲۰۹	مواد مولد جرم‌گرفتگی میکربیایی

فصل ۲

روش‌های متعارف تصفیه فاضلاب

۲۱۱	۲-۱) مقدمه
۲۱۱	مشخصات فاضلاب‌ها
۲۱۲	مشخصات کیفی فاضلاب‌های صنعتی
۲۱۳	استانداردهای دفع فاضلاب‌ها
۲۱۵	۲-۲) فرایندهای تصفیه زیستی
۲۱۷	سامانه‌های تصفیه زیستی
۲۲۰	فرایند هوازی
۲۲۳	فرایند بی‌هوازی
۲۲۵	مقایسه محصولات نهایی از شرایط هوازی و بی‌هوازی
۲۳۱	تقسیم‌بندی سامانه‌ها براساس نحوه استقرار ریزاندامگان‌ها
۲۳۱	سامانه‌های رُشد چسبیده
۲۳۱	سامانه‌های رُشد معلق
۲۳۱	سامانه‌های رُشد ترکیبی
۲۳۳	فرایندهای لجن فغال
۲۳۳	سامانه اختلاط کامل
۲۳۴	سامانه هوادهی تدریجی
۲۳۵	سامانه تغذیه مرحله‌ای
۲۳۵	سامانه هوادهی اصلاح شده
۲۳۵	سامانه ثیت تماسی
۲۳۶	هوادهی گسترده
۲۳۶	هوادهی زیاد
۲۳۶	نهر اکسایش
۲۳۷	فرایند کراس
۲۳۷	فرایند با درصد خلوص بالای اکسیژن
۲۳۸	فرایند راکتور ناپیوسته متوالی، SBR
۲۳۸	فرایند مجهز به محور عمیق
۲۳۹	فرایند نیترات‌سازی یک مرحله‌ای
۲۳۹	فرایند نیترات‌سازی مجزا
۲۳۹	صفی‌های چکنده
۲۵۶	سامانه‌های زیستی ترکیبی
۲۵۶	انواع سامانه‌های زیستی ترکیبی هوازی
۲۷۲	زادایش فلز سنگین
۲۷۳	پیامدهای مقرراتی
۲۷۳	منابع فلزات
۲۷۴	شیمی فلزات
۲۷۷	قدرت یونی
۲۷۸	تأثیرات چنگالش
۲۸۱	زادایش فلز

۲۸۱	عوامل عملیاتی
۲۸۲	روش‌های تجهیزاتی
۲۸۷	روش‌های شیمیابی
۲۹۵	پیش تصفیه مرتبط

فصل ۳

۳۰۱	اصول راهبری عملی تصفیه زیستی با لجن فعال
۳۰۱	(۳-۱) مقدمه
۳۰۲	فرایند تصفیه با لجن فعال
۳۰۵	(۳-۲) سازو کار فرایند
۳۱۵	(۳-۳) عوامل مؤثر عملیاتی
۳۲۱	(۳-۴) روش‌های فرایند
۳۲۷	(۳-۵) پایش فرایند
۳۴۲	(۳-۶) واپايش عملیات
۳۵۸	(۳-۷) مشکلات و تنگناها
۳۸۰	مشکلات بهره‌برداری سامانه‌های لجن فعال
۳۸۱	حجم افزای رشتہ‌ای
۳۸۲	غذای مواد رشد مایه
۳۸۲	نوع مواد مغذی
۳۸۳	غذای اکسیژن محلول
۳۸۳	نسبت F/M
۳۸۳	نوع جریان هیدرولیکی
۳۸۳	pH
۳۸۴	سن لجن
۳۸۴	غذای سولفید
۳۸۴	روش‌های واپايش پدیده حجم افزایی
۳۸۶	نمونه دستورنامه رفع مشکلات عملیاتی سامانه لجن فعال
۳۹۴	ضرورت واپايش پارامترهای مهم عملیاتی
۳۹۴	اکسیژن محلول، DO
۳۹۵	دما
۳۹۵	pH
۳۹۶	مواد سمی
۳۹۶	غذای
۳۹۹	زمان ماند در حوضچه هوادهی
۳۹۹	تهشین پذیری لجن
۴۰۰	مواد جامد معلق مایع مخلوط، MLSS
۴۰۱	مواد جامد معلق فرار مایع مخلوط، MLVSS
۴۰۲	(۳-۸) راه اندازی
۴۰۲	مقدمه
۴۰۳	آزمون‌های فاضلاب و تجزیه و تحلیل آنها
۴۰۹	وسایل هوادهی

فصل ۴

۴۲۳	روش‌های پیشرفته تصفیه فاضلاب
۴۲۳	مقدمه
۴۲۳	تاریخچه تصفیه غشایی برای فاضلاب
۴۳۴	راکتور زیستی غشایی، MBR
۴۳۸	سازو کار تصفیه
۴۴۸	آرایش دستگاه
۴۷۳	رفع تنگناها
۴۷۵	تماس دهنده‌های زیستی چرخان، RBC
۴۷۵	ویژگی‌ها
۴۷۵	مشخصات سامانه RBC
۴۷۹	نحوه عملیات
۴۸۵	سامانه زیستی با بستر متخرک، MBBR
۴۸۵	ویژگی‌های سامانه MBBR
۴۸۸	روش‌های زدایش مواد مغذی زیستی، BNR
۴۸۸	پارامترهای طراحی فرایند
۴۸۸	ملاحظات انتخاب فرایند
۴۸۸	فوردوکس (A/O)
۴۸۹	A ₂ /O
۴۸۹	باردنفورد اصلاح شده (۵ مرحله)
۴۹۰	UCT (استاندارد و اصلاح شده)
۴۹۱	VIP
۴۹۲	فرایند جان نس برگ
۴۹۲	زدایش فسفر زیستی با روش SBR
۴۹۳	فوس تریپ

فصل ۵

۴۹۷	گندزدایی فاضلاب‌ها
۴۹۷	مقدمه
۴۹۷	نظریه گندزدایی
۴۹۹	سازو کار عملکرد مواد گندزدا
۵۰۲	گندزدایی با کلر
۵۰۳	مشخصات ترکیبات کلر
۵۰۵	سدیم هیپو کلریت
۵۰۶	کلسیم هیپو کلریت
۵۰۶	شیمی ترکیبات کلر
۵۰۶	واکنش‌های کلر در آب
۵۰۷	واکنش‌های هیپو کلریت در آب
۵۰۸	واکنش‌های کلر با آمونیاک
۵۰۹	کلر واقعی در دسترس
۵۰۹	واکنش نقطه شکست با کلر

۵۱۰	شیمی کلرزنی نقطه شکست
۵۱۵	مشخصات شیمیایی فاضلاب
۵۱۸	گندزدایی با دی‌اکسید کلر
۵۲۰	مشخصات دی‌اکسید کلر
۵۲۱	شیمی دی‌اکسید کلر
۵۲۲	کلرزدایی
۵۲۳	کلرزدایی با ترکیبات گوگرد
۵۲۴	کلرزدایی با سدیم تیوسولفات
۵۲۴	کلرزدایی با کربن فعال
۵۲۵	کلرزدایی دی‌اکسید کلر با سولفوردی‌اکسید
۵۲۸	گندزدایی با آزون
۵۲۹	خواص آزون
۵۳۳	منبع پرتو UV
۵۳۵	مقایسه فناوری‌های مختلف گندزدایی

فصل ۶

۵۳۹	تصفیه لجن
۵۳۹	(۶-۱) مقدمه
۵۴۰	(۶-۲) مقررات CFR ۴۰ بخش ۵۰۳
۵۴۰	الزامات کلی
۵۴۶	(۶-۳) مقادیر و مشخصات لجن
۵۴۸	انواع لجن
۵۴۸	لجن اولیه
۵۴۹	لجن ثانویه
۵۵۰	لجن شیمیایی
۵۵۰	سایر پسماندهای لجن
۵۵۳	نیترات‌سازی
۵۵۴	مشخصات زیست‌جامدها
۵۵۴	شاخص حجمی لجن، SVI
۵۵۴	شاخص چگالی لجن، SDI
۵۵۸	مشخصات لجن
۵۵۹	(۶-۴) تغليظ و آب‌گیری
۵۶۴	تغليظ به روش مرکزگریزی
۵۶۷	تغليظ به روش تسمه ثقلی
۵۶۹	تغليظ به روش استوانه چرخان، RDT
۵۷۰	سایر روش‌های تغليظ
۵۷۰	تغليظ همزمان در زلال‌سازهای اولیه
۵۷۱	استخراهای تثیت
۵۷۱	فناوری‌های جدید
۵۷۲	آب‌گیری
۵۷۴	آب‌گیری با استفاده از مرکزگریز
۵۷۶	صفافی پرسی تسمه‌ای

۵۷۸	صفایی پرسی فشاری
۵۸۱	بسترهاخ خشک کن
۵۸۷	سایر روش‌های آب‌گیری
۵۸۸	پرس‌های پیچی
۵۹۰	(۶-۵) هضم هوازی
۵۹۵	هضم هوازی متعارف
۵۹۷	ملاحظات بهره‌برداری
۶۰۲	(۶-۶) هضم بی‌هوازی
۶۰۳	نظریه هضم بی‌هوازی
۶۰۴	عوامل محیطی
۶۰۷	(۶-۷) تثیت قلایی
۶۰۷	مزایا و معایب
۶۰۸	نظریه فرایند
۶۱۰	تثیت با آب‌آهک
۶۱۱	تثیت با آهک خشک
۶۱۳	عملکرد فرایند
۶۱۵	(۶-۸) پوسشن
۶۱۵	فرایند پوسشن
۶۱۶	میکرب‌شناسی فرایند
۶۱۷	روش‌های پوسشن
۶۱۸	مزایا و معایب پوسشن

فصل ۷

۶۲۱	استفاده مجدد آب
۶۲۲	بازیافت فاضلاب و استفاده مجدد
۶۳۰	بهداشت عمومی و پیامدهای زیست‌محیطی در استفاده مجدد آب
۶۳۶	مقدمه‌ای بر ارزیابی خطر
۶۴۳	فناوری‌های بازیافت آب
۶۵۱	فرهنگ واژه‌های انگلیسی به فارسی
۶۶۱	منابع
۶۶۹	درباره مؤلف